עולת ראיה — סוכות ושמיני עצרת

לסוכותהמצות שבזמן מעלות את הנשמה הפרטית של האדם אל אוצר הכלל כולו. ההצלחה הרוחנית גדולה היא כשחושבים להאיר את הנשמה מאור הגנוז שבכל מצוה בזמנה, ודבר בעתו מה טוב. הסוכה היא שמחה עליונה מאד, עד שאינה יכולה להיות קבועה כ"א דרך עראי, אבל היא עומדת במקום אחד, מפני שגלי האור של השמחה שוטפים, ואחד מתעלה ומיד בלא שום הפסק השני החדש, שהוא יותר מאיר ויותר משמח, יורד ונשפע. ע"כ נראה כאילו הכל היא סוכה אחת, ובאמת בכל רגע ורגע ובכל חלק מחלקי הרגע יש סוכה חדשה ממש, ומפני שהשמחה היא התחדשות, וכאן ההתחדשות היא תמידית, ע"כ הוא זמן שמחתנו. קדושת הזמן מתפשטת היא על כל אורך הזמן, ברוך ד' יום יום, והולכים קוי אורי הקדש ונמשכים בצורה מסותרת, עד שבאים לידי הבעה וגילוי בזמנים המקודשים, בקדושת שבת, תחלה למקראי קדש, בתור קדושה מקורית, שהיא משפעת קדושה על העולם ועל ישראל, וקדושת ימים טובים, בתור מקבלי שפעת הקדש, על־ידי ישראל דקדשינהו לזמנים.

לשמיני עצרתבחדש תשרי מתגדלת בנו הקדושה הטבעית, יסוד עריגת האמונה ע"פ מקוריותה הנפשית, ומזה מתפרנסים כל העמים כולם פרנסתם הרוחנית, "שבעים פרים כנגד שבעים אומות". אמנם הננו מעבדים את הטבעיות הזאת ע"י הופעת הקדש הפנימי של אור המצות, והטבע הולך ומשתכלל בשכלולו העליון, רז הנסירה של דו פרצופים של אדה"ר, עד שמיני עצרת שמופיע בו אור הישראלי המיוחד, שאין לזרים שום חלק בו, הכל למעלה מן הטבע. "עשי לי סעודה קטנה שאהנה ממך".

אושפיזיזהנשמות הטובות, שכח החיים והטוב אצור בהן, והן מוכנות להרבות טוב בעולם, הן תמיד פועלות, תמיד הן ממשיכות טוב וחסד, רצון טוב איננו פועל ריקם. והן צריכות לפעמים התבדלות ופרישות מהנשמות הרעות, שהרע דבוק בעצמיות רצונן. אע"פ שאין כחן יפה להרע בפועל, כי סוף־סוף מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ולא מחשבה רעה, ומדה טובה מרובה ממדת הפורענות, מ"מ הזרם של הרצון הטוב מתעכב ע"י המחשבות הרעות, שלב הרשעים, חולי הנשמות האמללים, מלא מהם, ומתוך ההתבדלות אור הטוב מתגבר בשפע גדול כזה, עד שיוכלו הנשמות העליונות הטובות הללו לרפא את המדוה של הנשמות הירודות, לתקן אותן ולהעלותן. נשמת ישראל בכללותה צריכה היא הבדלה מהעולם כולו, במדה זו כדי שישמר הטוב שבה, ואוצר הטוב שבה, ואוצר החפץ של הקודש, המלא מאור חכמה, המלובש בחסד עליון, לא ישבת ממלאכתו. הננו הולכים לחסות בצל סוכות בצילא דמהימנותא, בצל המיוחד והמבדיל אותנו מכל עם, בהתגברותהאצילית המרוממת אותנומכל עם, שהאירה בנו בדור המדבר בארץ לא עבר בה איש, ובמקום חורבן העולם, שם העלינו את הישוב כולו, את כל השכלולים העתידים בכח אור החפץ

הפנימי של מורשת אבות שבתוכנו, אך באבותיך חשק ד' לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריכם בכם מכל העמים, להיות לו לעם נחלה כיום הזה.

לתפלת מוסף של סוכותעל מה שביום הרביעי כתוב בסדר קרבנות החג "מנחתם" בלא ואו. מכי"ק אאמו"ר הרב זצ"ל, נדפס בפי' מערכי־לב להרב ר' אריה־ליב פרומקין ז"ל בסדור רב עמרם גאון. היום הרביעי הוא נגד המדה הרביעית נצח, שמכחה אין לצד המקטרגים קיום אלא חרבן וטלטול, כמ"ש בשערי־צדק להר"י גיקטליא ז"ל דף יח, דפוס קראקא. ופשט הענין שהגנה של אוה"ע אינה אלא כל זמן שנצרכים לתיקון העולם שיהיו אומות נפרדות כל אחת לעצמה, אבל לא לנצח, על כן מדת נצח מופסקת אצלם, ורק לישראל נאמר "כאשר השמים החדשים וגו' כן יעמוד זרעכם ושמכם", והואו שהוא אות החיים, משך היוד של החכמה העליונה המחיה את בעליה, חסר בו. ועיין באדרת אליהו פ' אמור מענין וא"ו של יו"ד, ובשמעוני פ' וירא דף פח, דפוס וארשא, בשם ספר התמונה. וכן במעשה־בראשית מארת חסר כתיב, וכתוב בזהר בראשית דל"ג ע"ב מארת חסר מ"ט דהא בלא ואו מותא היא בעלמא, והיינו לאוה"ע הדבקים בזבחי מתים, שאין להם חלק אלא בחיי שעה ולא בחיי נצח, ולכן לא יוכל הוא לבא בקרבנותיהם ביום הד', שהוא לעומת מדת הנצח, שבבחינתו כל השפע שלהם גורם כליונם, וחזרתם לסוד כללות אדם, ולא לאומות פרטיות, דבתור אומות פרטיות הם גחלים על ראשם. ובלקוטים להגר"א על רע"מ בביאור רע"מ דף ע"ט, כ' בשם הרב ר' משה שלמה תלמידו של הגר"א מה ששמע מפ"ק רבינו הגר"א ז"ל, במשך דבריו כתב ג"כ טעם לחסרון הוא"ו ע"ד הסוד, וע"פ עומק העיון הדברים מתחברים. ובקצור הוא: שע"פ הסדר היה ראוי משה להיות נחשב הרביעי, ומפני הכרח שליטת אוה"ע במשך זמן ירד לדרגא שביעאה, סוד התמעטות אור התורה, וזה שחסר הוא"ו אות חיים של תורת חיים תורת משה מדרגא רביעאה, וזהו ענין אחד עם פגם הנצח, שאנו בטוחים בתיקונו בוגם נצח ישראל לא ישקר, האמור במחיית עמלק, שרש הרע שבאוה"ע, ראשית גוים, וכן אמרו בברכות דף נ"ח והנצח זו מפלתה של בבל. והדברים מתאימים למבין.

לסדר נענועים של ארבעה מינימאת א"ז הרב ר' שלמה זלמן זצ"ל אבי אאמו"ר הרב זצ"ל נלענ"ד כעין סמך לסדר הנענועים של הד' מינים, שאנו בני אשכנז, עושים, מהפסוק הודו לד' כי טוב, והוא בתיבת הודו אנו מנענעים למזרח על שם ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם ד', וטוב אנו מנענעים למערב ע"פ מה שאמרו חז"ל שכינה במערב, ולעולם אנו מנע' למעלה על שם הכתוב, לעולם ד' דברך נצב בשמים, וחסדו אנו מנע' לארץ על שם חסד ד' מלאה הארץ, ושתי המלות כי כי אנו מנענעים לדרום וצפון, כי ידוע דרום הוא רוח החכמה וצפון רוח העשירות, והן אינם בעצמם תכליתים כמאמר הכתוב אל יתהלל וגו' כמו כן מלות "כי" אינן כי־אם משמשים לתכלית כי טוב כי לעולם, וד"ל.